

Udtalelser, som ere faldne fra den ærede Ordfører, og skal derfor indskrænke mig til disse faa Bemærkninger.

K. M. Klausen: Da dette Forslag var til 1ste Behandling i Aar her i Tinget, udtalte jeg Haabet om, at det i Aar maatte lykkes at faa det gennemført, fordi det forekom mig, at den Resignation, der var vist fra Landstingets Side, var paa et meget væsentligt Punkt saa stor, at Folketinget burde betænke sig mere end een Gang paa, om det nu vilde optræde paa en saadan Maade, at Loven heller ikke i Aar kunde gennemføres. Hovedstridspunktet har jo hidtil været Kaldelsesparagraffen, men da den nu er bleven ordnet efter Folketingets Ønske, forekommer det mig, at Lovforslaget bør gennemføres. Tidligere har det jo staaet saaledes, at man fra Landstingets Side havde ønsket at faa Befolkningens Ret med Hensyn til Kaldelsen indskrænket, og saa længe Landstinget stod paa det Standpunkt, kunde heller ikke jeg paa nogen Maade gaa med til at gennemføre Skoleloven. Jeg mener, at det er først og fremmest Folketingets Pligt at værne om de faa Rettigheder, Befolkningen har, og at ethvert Forsøg paa at beskære disse Rettigheder bør møde den bestemteste Modstand fra vor Side. Men da man altsaa har opgivet Forsøget paa at beskære disse Rettigheder, og da vi tillige — haaber jeg — kunne naa til en Ordning, hvor vi kunne blive fri for spidsfindige Fortolkninger, forekommer det mig, at Anstødsstenen er ryddet af Vejen; de Uoverensstemmelser, der ere tilbage, ere af rent underordnet Betydning.

De tilbageværende Stridspunkter ere væsentlig disse tre: Tilskuddet til Friskolerne, Spørgsmaalet om Overlærerlønningerne og endelig Oprettelsen af et Embede som Konsulent i Skolesager. Det forekommer mig, at den Stilling, Flertallet har indtaget til disse Spørgsmaal, ikke peger hen paa en Forbedring af Skoleloven, snarere det modsatte. Hvad det første Stridspunkt angaar, Tilskuddet paa 35,000 Kroner til Friskolerne, saa jeg sige, at jeg ikke kan forstaa, at Friskolerne have noget at gøre med en Lov, der vedrører Folkeskolen. Saa kunde man med lige saa stor Ret sige, at Aftenskolerne skulde sættes ind

paa denne Skolelov, eller at de tekniske Skoler i Provinserne skulde indføres i den. Vi lovgive her om den offentlige Folkeskole og bør da lade Friskolen være ude af Betragtning, under alle Omstændigheder bør dette Tilskud til Friskolen ikke staa som en Hindring for Gennemførelsen af Skoleloven. Friskolen spiller jo dog i Virkeligheden en meget underordnet Rolle for Børneskolen her i vort Land, og at der nu skulde gøres et saa stort Nummer ud af den, at den muligvis skulde vælte Skoleloven, forekommer mig at være i højeste Grad forkasteligt. Hvis man vil støtte Friskolen — og det har jeg ikke noget imod, jeg er ikke en principiel Modstander af Friskolen — kunde man gøre det paa de aarlige Finanslove, og det skulde man saa meget hellere, som man der kunde afpasse sin Understøttelse efter det Behov, Friskolen har. Det kunde jo tænkes, at Friskolen kunde vokse op til en stor og blomstrende Institution her i Landet, og saa vilde den kun være daarlig tjent med at skulle nøjes med disse 35,000 Kr., men i det Tilfælde, Beløbet stod opført paa Finansloven, vilde man kunne forhøje det fra Aar til Aar i samme Forhold, som Friskolen tog til i Indflydelse og Størrelse. Skulde det modsatte ske, at Friskolen sygnede hen — hvad jeg nu er mest tilbøjelig til at tro, at den vil gøre — vilde det være rimeligt, at man nedsatte Beløbet tilsvarende Grad. Derfor synes jeg, som sagt, at dette Ændringsforslag om de 35,000 Kr. til Friskolen hører ikke hjemme paa denne Lov; Sagen burde henvises til Afgørelse paa et andet Sted, f. Eks. de aarlige Finanslove.

Jeg kan heller ikke gaa med til den Nedsættelse af Overlærernes Lønninger, som Flertallet har foreslaaet. Jeg tror, det er af stor Betydning, at der inden for Folkeskolen er enkelte nogenlunde vel-lønnede Embeder. Det, som Flertallet vil kunne spare ved sine Nedsættelser, er jo ikke meget. Paa nogle Overlærerembeder vil der kunne spares 200 Kr., paa andre 300 Kr. og paa andre igen højst 400 Kr. aarlig. Det vil alt i alt kun andrage nogle faa Tusinde Kroner. Stillingen som Overlærer i en Købstad er i Virkeligheden en meget stor og ansvarsfuld Stilling, det er langt fra nogen Sinecurepost. Lad os